

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 12 października 2018 r.

Poz. 6324

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.508.2018 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 10 października 2018 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLIV/423/2018 Rady Gminy Wyry z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych oraz formalnych wymogów, jakim muszą odpowiadać składane projekty – w całości, jako sprzecznej art. 41a ust. 3-5 ustawy o samorządzie gminnym, dalej jako „ustawa”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 sierpnia 2018 r. Rada Gminy Wyry przyjęła uchwałę Nr XLIV/423/2018 w sprawie określenia szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych oraz formalnych wymogów, jakim muszą odpowiadać składane projekty. W podstawie prawnej uchwały wskazano w szczególności przepis art. 41a ust. 5 ustawy.

W toku oceny legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, iż uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

Zgodnie z art. 41a ust. 5 ustawy, rada gminy określi w drodze uchwały:

- szczegółowe zasady wnoszenia inicjatyw obywatelskich,
- zasady tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych,
- zasady promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych,
- formalne wymogi, jakim muszą odpowiadać składane projekty, z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy.

Organ nadzoru stwierdza, że sprzeczny z przepisem art. 41a ust. 4 ustawy pozostaje przepis § 3 ust. 1 uchwały w zakresie, w którym Rada kategorię postanawia, że *na spotkaniu założycielskim członkowie Komitetu powołują, w głosowaniu jawnym oraz imiennym, przedstawicieli Komitetu uprawnionych do reprezentowania zwanych dalej Reprezentantami*. W tym miejscu należy podkreślić, że zgodnie z art. 41a ust. 4 ustawy Komitet inicjatywy uchwałodawczej ma prawo (nie obowiązek) wskazywać osoby uprawnione do reprezentowania komitetu podczas prac rady gminy. Rada gminy posiada zatem kompetencję jedynie do dopuszczającego (fakultatywnego) sposobu określenia wymogów w zakresie wykazu osób wskazanych do reprezentowania komitetu. Tym samym przepis § 3 ust. 1 i analogicznie ust. 4 pkt 3 i 5 oraz § 4, § 9 ust. 2 zdanie drugie, § 11 i § 12 ust. 1 zdanie drugie uchwały wydane zostały z istotnym naruszeniem przepisu art. 41a ust. 4 ustawy.

W ocenie organu nadzoru, również przepisy § 3 ust. 2, 5, 7 oraz § 8 uchwały wykraczają poza ramy delegacji ustawowej, ze względu na nakładanie na komitety obowiązków niewynikających z przepisów ustawy oraz regulowanie kwestii związanych z funkcjonowaniem i rozwiązaniem komitetów, podczas gdy art. 41a ust. 5 ustawy upoważnia radę gminy jedynie to określenia *zasad tworzenia* komitetów. Z tego też względu podkreślić należy również brak umocowania Rady do określenia terminu, w jakim komitet uchwałodawczy ma zebrać wymaganą liczbę podpisów popierających projekt uchwały (§ 4 uchwały).

W dalszej kolejności organ nadzoru stwierdza, że Rada w § 9 ust. 1 pkt 3 lit. c uchwały, wprowadzając wymóg uzasadnienia projektu uchwały poprzez określenie w nim *szacowanych skutków finansowych podjęcia uchwały dla budżetu gminy zarówno po stronie dochodów jak i wydatków wraz ze stosowną kalkulacją*, przekroczyła delegację ustawową oraz naruszyła przepisy Statutu Gminy Wyry (Uchwała Nr XLII/367/2014 Rady Gminy Wyry z dnia 28 sierpnia 2014 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Wyry), który w § 47 ust. 3 stanowi, że uzasadnienie projektu uchwały tylko w miarę konieczności powinno zawierać informację o skutkach finansowych jej realizacji.

W § 10 uchwały Rada Gminy Wyry postanowiła, że *jeżeli zawiadomienie, o którym stanowi § 3 ust. 4 lub dokumenty, o których stanowi § 4 i § 9 niniejszej uchwały zawierają wady Przewodniczący Rady wzywa Komitet do uzupełnienia braków formalnych w ciągu 14 dni od daty otrzymania wezwania; informując równocześnie, iż nieuzupełnienie braków spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania*. W ocenie organu nadzoru cytowane przepisy uchwały podjęte zostały z istotnym naruszeniem art. 19 ust. 2 zd. 1 ustawy, zgodnie z którym zadaniem przewodniczącego jest wyłącznie organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady. Należy również podkreślić, że zakres delegacji wynikający z treści art. 41a ust. 5 ustawy nie upoważnia rady gminy do dokonywania modyfikacji aktem wykonawczym do ustawy, ustawowo określonych kompetencji przewodniczącego rady. Przewodniczący Rady Gminy Wyry nie może tym samym zostać upoważniony do wzywania Komitetu do uzupełnienia braków formalnych w ciągu 14 dni. W zakresie jego kompetencji, polegających na organizowaniu pracy rady oraz prowadzeniu obrad rady, nie mieści się również prawo do *pozostawienia wniosku bez rozpoznania* w przypadku *nieuzupełnienia braków*. Wszelkie działania w odniesieniu do złożonego w ramach inicjatywy obywatelskiej projektu uchwały przysługują wyłącznie radzie gminy. Zgodnie bowiem z wolą ustawodawcy, wyrażoną w treści art. 41a ust. 3 ustawy, projekt uchwały zgłoszony w ramach obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej staje się przedmiotem obrad rady gminy. Konkludując, należy stwierdzić, że prerogatywy przyznane przez organ stanowiący w § 10 uchwały Przewodniczącemu Rady Gminy Wyry w sposób istotny naruszają przepis art. 19 ust. 2 oraz art. 41a ust. 3 ustawy. Tym samym, Rada Gminy Wyry przepisem § 10 uchwały wykroczyła również poza ramy delegacji ustawowej określonej przepisem art. 41a ust. 5 ustawy.

W dalszej kolejności organ nadzoru stwierdza, że Rada Gminy Wyry w § 12 ust. 2 uchwały nałożyła na Wójta Gminy obowiązki, do nałożenia których nie ma ustawowej kompetencji. Co do zasady bowiem korzystanie z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej odbywa się na zasadach określonych przez radę gminy w oparciu o upoważnienie zawarte w art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy.

Wypada również zauważyć, że w omawianym przypadku – przy uwzględnieniu konstrukcji uchwały – nie jest możliwe wyeliminowanie wyłącznie wskazanych wadliwych postanowień uchwały. Taka ingerencja nadzorcza byłaby równoznaczna z wypaczeniem woli Rady Gminy Wyry.

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr XLIV/423/2018 Rady Gminy Wyry z dnia 30 sierpnia 2018 r. została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności uzasadnionym i koniecznym.

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak

Otrzymują:

- Rada Gminy Wiry